

ת"פ 34072/12/15 - מדינת ישראל נגד עומר קזז

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 34072-12-15 מדינת ישראל נ' קזז

בפני כבוד השופטת אושרית הובר היימן
מדינת ישראל בעניין:

המאשימה

נגד

עומר קזז

הנאשם

גזר דין - ללא הרשעה

הנאשם הודה בכתב אישום מתוקן, בביצוע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 17.6.15 בשעה 7:30 לערך, על רקע סכסוך הנאשם עם ר א (להלן: "המתלון"), תקף הנאשם את המתלון, בכך שהכה באמצעות אגרופיו בראשו. כתוצאה מהתקיפה נגרמו למתלון חבלות בדמות חתכים בשפתיים ובסנטר והוא נזקק לתפרים.

הסדר הטיעון:

ביום 14.09.17 הגיעו הצדדים להסדר, לפיו תוקן כתב האישום והנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן ונשלח לקבלת תסקיר בטרם הרשעה. הובהר, כי עמדת המאשימה להרשעה.

כמו כן, נטען בהסכמה, כי עובר לתקיפה, הנאשם והמתלון נסעו באותו נתיב נסיעה, אחיו של הנאשם כמעט פגע ברכבו של המתלון והצדדים המשיכו בנסיעתם. נטען, כי בצומת מסמיה, עצר אחיו של הנאשם בצד, על מנת להתחלף בנהיגה עם הנאשם, ואז המתלון - שנסע אחריהם - נעצר במקביל אל רכבם, יצא מן הרכב ופנה אל הנאשם.

התנהלות הנאשם במסגרת ההליך:

שירות המבחן הגיש לתיק בית המשפט, כבר ביום 11.2.18 תסקיר חלקי בעניינו של הנאשם, אולם מאז ועד לתאריך 2.1.19 לא התאפשר לשירות המבחן לסיים את מלאכתו ולמסור המלצה ביחס לנאשם הואיל וזה יצא מגבולות ישראל למשך פרק זמן ארוך.

במהלך התקופה בה שהה בחו"ל הנאשם, התקיימו מספר דיונים בהיעדרו של הנאשם ובנוכחות בא כוחו. גם הוריו של עמוד 1

הנאשם התייצבו באחת מן הישיבות מטעמו. מפי בא כוחו של הנאשם נטען כי הנאשם עזב את הארץ בשל מצב נפשי קשה אליו נקלע, אולם מפי אביו של הנאשם שמעתי כי הוא נדרש להתאווירות וחפץ לממש חלום חייו לטיול ארוך בחו"ל.

בנסיבות שבהן עזב הנאשם את הארץ, באמצע הליך פלילי, בעיצומה של הערכת שירות המבחן את עניינו, ללא רשות בית המשפט ומאחר ולא הוצג כל מסמך התומך בטענה בדבר מצב נפשי בעטיו עזב הנאשם את גבולות הארץ, הבעתי בהחלטותי את מורת רוחי מהתנהלות הנאשם והוריתי על מעצרו עם שובו ארצה.

ביום 28.7.18, עם שובו ארצה, נעצר הנאשם, הוא לפני שופט תורן ושחרר לביתו בכפוף לחתימה על התחייבות כספית.

בהמשך, התקיים לפניי דיון במעמד שני הצדדים, במסגרתו הציג לעיוני הסניגור, לראשונה חוות דעת גורם מקצועי, שניתנה ע"י הקרימינולוגית אתי רחמים. חוות הדעת מתייחסת לרקע הכלכלי, המשפחתי, התעסוקתי והאישיותי של הנאשם, ליחסו אל העבירה אותה ביצע וכן למצבו הנפשי בעטיו של ניהול ההליך הפלילי כנגדו.

לאחר שהובהר, כי בית המשפט רואה בחומרה את התנהלותו של הנאשם, אשר העמיד את בית המשפט בפני עובדה מוגמרת ועזב את הארץ בעיצומו של הליך המתנהל כנגדו, ולאחר שהתרשמתי שחוות הדעת הוגשה תומכת בטענת הנאשם כי עזיבתו הייתה על רקע מצוקה נפשית ושלא מתוך זלזול לבית המשפט, הוריתי על מתן תסקיר משלים בעניינו.

התסקיר הסופי בעניינו של הנאשם הוגש, ביום 08.05.19.

תסקירי שירות המבחן:

שירות המבחן על נסיבותיו האישיות של הנאשם כדלקמן:

הנאשם, כבן 29, רווק, מתגורר עם משפחתו ביישוב כפר מנחם, מהנדס בניין בהשכלתו ועובד כמפקח בניה בחברת "דקר". משפחתו מונה זוג הורים ושלושה ילדים בני 20 ו-25 שנים, הנאשם הוא הבן הבכור.

אביו, בשנות ה-50 לחייו, עובד כאדריכל בגן יבנה. אמו, גם כן בשנות ה-50 לחייה, עובדת כמרצה במכללה וסובלת מטרשת נפוצה, מוכרת כבעלת אחוזי נכות מטעם המוסד לביטוח לאומי, אולם מחלתה אינה מורגשת בהתנהלות היום יומית. תואר קשר קרוב עם הוריו ואחיו של הנאשם וגדילה בסביבת משפחה נורמטיבית.

לדברי הנאשם, נעזר בטיפול פסיכולוגי פרטי במצבים שמרגיש הצפה רגשית וצורך בתמיכה. לדבריו, פנה לטיפול על רקע דימוי עצמי וביטחון עצמי ירוד.

מעיון בגיליון רישומו הפלילי עולה כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות. ב

אשר לעבירה נשוא הליך זה, התרשם שירות המבחן כי הנאשם נטל אחריות מלאה על ביצועה והביע חרטה על מעשיו. הנאשם סיפר, כי חווה תקופה עמוסה עם לחצים נפשיים סביב תקופת לימודים אינטנסיבית, עמידה במבחנים ושעות שינה מועטות. עוד מסר כי, האירוע התרחש בשעות הבוקר המוקדמות, כל אלו השפיעו על יכולתו לפרש את המתרחש בצורה נכונה. עוד תיאר הנאשם את התנהגותו מתוך אינסטינקט הישרדותי, אשר נרכש, לדבריו, במהלך אימונים ביחידת הביטחון, ולכן פירש את פעולותיו של המתלונן ככוונתו לתקוף את אחיו הצעיר.

התרשמות שירות המבחן הינה כי מדובר בקשר קרוב בין האחים, כאשר קיימת מחויבות, גוננות יתר וקשיי נפרדות בין האחים. ברקע למעשים עומדת תחושת אכזבה ובושה מעצמו שלא הצליח לווסת את פעולותיו. לאור האשמה, הבושה והמוטיבציה שביטא הנאשם לפצות את הקורבן, התרשם שירות המבחן כי עליו להשתלב בהליך של גישור פוגע נפגע בשירותם.

כגורמי סיכון להישנות מעורבות עבריינית, שירות המבחן התרשם מבחור אשר גדל במערכת משפחתית נורמטיבית, אשר מגלה יציבות במישורי החיים לרבות השתלבות במסכרות פורמליות כגון לימודים, צבא ומקום העבודה. בעל שאיפות נורמטיביות. יחד עם זאת, זיהה שירות המבחן קשיים רגשיים לצד רמת דימוי עצמי ירוד וקושי לווסת מצבי לחץ אשר מובילים לדחק רגשי וכתוצאה מכך לתגובה אימפולסיבית.

כגורמי סיכוי לשיקום, שירות המבחן התרשם מבחור בעל מערכת ערכים נורמטיבית, ללא עבר פלילי, אשר עבורו ההליך המשפטי היה משמעותי ומרתיע. כמו כן, נראה כי קיימת יכולת להתבוננות פנימית תוך היעזרות בגורמים טיפוליים ומיקוד אחריות פנימית.

לאור התרשמות זו ונוכח העובדה שמדובר באדם בעל מערכת ערכים נורמטיבית, אשר ביצוע העבירה וההשלכות שחווה, מהווים עבורו גורם מדרבן לפעול למען שיפור מצבו, ולאור העובדה כי מתמיד ומשתף פעולה בפתיחות בקשייו, עורך מאמצים לנהל אורח חיים תקין, עובד במקצועו ומבטא שאיפות נורמטיביות לגבי עתידו, זאת לצד העובדה כי הנאשם הינו מהנדס במקצועו, אשר מופיע ברשימת המקצועות בהם פסול אדם בעל רישום פלילי לעסוק, המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעתו בדיון. במידה והמלצה זו תתקבל, המליץ שירות המבחן על ענישה חינוכית ומוחשית של שירות לתועלת הציבור בהיקף של 140 שעות והתחייבות כספית להימנע מעבירה, וכן הטלת צו מבחן למשך שנה במסגרתו ימשיך הנאשם בטיפול בשירות המבחן.

טיעוני הצדים לעונש:

ב"כ המאשימה ציין בטיעונו לעונש את הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות ע"י הנאשם, בהם הפגיעה בשלמות גופו של אדם, כבודו, בטחונו האישי והאוטונומיה על גופו, וטען כי במקרה דנן הפגיעה בערכים הינה ברף הבינוני עד הגבוה, זאת מאחר שהנאשם תקף את המתלונן, תקיפה אכזרית וחסרת רסן, על רקע סכסוך בדרכים, וגרם לחבלה בשפתיים ובסנטר של המתלונן בעטיה נדרש הוא לתפרים.

ב"כ המאשימה טען למתחם ענישה הנע בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד 14 חודשים מאסר בפועל.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ציין ב"כ המאשימה את העובדה שהנאשם הינו אדם צעיר, נעדר עבר פלילי, אשר הודה ונטל אחריות על מעשיו. ב"כ המאשימה התייחס לעובדה שהנאשם בחר לעשות דין לעצמו ולעזוב את הארץ ובכך מנע משירות המבחן להשלים את הערכה בעניינו וכן להתחיל בהליך טיפולי כלשהו. ב"כ המאשימה עתר שלא לאמץ את המלצות תסקיר שירות המבחן.

לשאלת ההרשעה נטען כי לא הוכחה פגיעה קונקרטית בהעסקתו של הנאשם בעקבות ההרשעה. עוד נטען, כי התסקירים שהתקבלו בעניינו של הנאשם מצביעים על כך שלא נעשה שום הליך שיקומי או טיפולי, זאת לצד חומרת המעשים של הנאשם ולאור הנזק הגופני שנגרם למתלונן.

לעניין העונש, עתר ב"כ המאשימה, כי בית המשפט יגזור על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי בעבירות אלימות, קנס ופיצוי למתלונן.

ב"כ הנאשם טען, כי האירוע אינו חד צדדי, וכי לאחר קרות התאונה דלק המתלונן אחרי הנאשם ואחיו, עצר הנאשם בצומת כדי להחליף את אחיו בנהיגה והמתלונן הוא שיצא לעברו. ביחס למתחם העונש ההולם, נטען כי קרי, הנאשם הוא שנקלע לאותו אירוע מבלי שביצע שום מהלך כדי להיות מעורב בו. אין המדובר במקרה קלאסי של עבירות ברף האלימות הגבוה. בנסיבות אלו, נטען, כי מתחם הענישה נע בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר בעבודות שירות, ככל שיש הרשעה.

ביחס לנאשם צוין, כי מדובר באדם נורמטיבי, אשר מעולם לא היה מעורב בפלילים. עובד במשרה קבועה, שירת שירות צבאי מלא כלוחם מצטיין, היה מפקד בצבא ולאחר מכן עבר הכשרה גם בשב"כ. נטען, כי תגובתו לאירוע היא חלק ממי שהוא היה במשך שנים רבות בתפקידו כלוחם המגן על המדינה. הודגש, כי הנאשם נטל אחריות מלאה והביע חרטה. העונש הממשי שהציע שירות המבחן מקובל על ב"כ הנאשם. הנאשם היה ביותר מ-20 פגישות בכל הטפולים ובנוסף מתכוון להמשיך ללכת. הנאשם מבין את הצורך בטיפולים וימשיך ללכת גם במסגרת שירות המבחן וגם באופן פרטי.

ב"כ הנאשם עתר, כי בית המשפט יאמץ את המלצות שירות המבחן לאי הרשעה, צו מבחן ושל"צ בהיקף של 140 שעות.

נטען, כי הנאשם, הינו בחור צעיר, מנהל פרויקטים בחברה קבלנית ורשום כמהנדס, וכי ההרשעה תפגע בהמשך דרכו המקצועית הן בחברה הקבלנית והן במידה ויעבור לרשם המהנדסים. בנוסף, הרשעה בפלילים, יש בה כדי לפגוע במעבר סיווג בטחוני למשרות בשירות הציבורי וכפועל יוצא בתעסוקתו העתידית.

הנאשם בדברו האחרון, הביע חרטה על מעשיו וציין כי הוא מבין שמגיע לו עונש. כן טען, שעזיבתו את הארץ היה מעשה תמים שלא הבין את השלכותיו. הנאשם ביקש, שבית המשפט ימנע מקביעה שעלולה לפגוע בעתידו.

דין והכרעה:

הערכים המוגנים שנפגעו בעבירה שביצע הנאשם, הם זכותו של אדם לשלמות גופו, כבודו, בטחונו האישי והאוטונומיה על גופו.

בחנית מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים למקרה זה שלפניי הוטלו על נאשמים עונשים הנעים ממאסרים מותנים ועד עונשי מאסר בפועל לתקופות משמעותיות (ר' למשל: רע"פ 1402/15 **אוריטלינ' מדינת ישראל** (4.3.15); ע"פ (פ"ת) 1061-09-11 **מ"י נ' רפאל**; תפ (י-ם) 3657-09 **מ"י- תביעות ש"י נ' אילן בן חמו**; רע"פ 8820/13 **אליהוקשתנ' מדינת ישראל** (12.2.14); רע"פ 7734/12 **טימור מגידוב נ' מדינת ישראל** (28.10.12); רע"פ 8176/12 **חדד ראהב נ' מדינת ישראל**; רע"פ 3389/11 מתיקו דראגו נגד מדינת ישראל (26.5.18).

סוגיית אי ההרשעה-כללי:

כאמור, עתר ב"כ הנאשם, כי בית המשפט יאמץ את המלצת שירותה מבחן וימנע מהרשעתו של הנאשם.

לפי סעיף 71א(ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977:

"מצא בית המשפט שנאשם ביצע עבירה, רשאי הוא לתת צו שירות גם ללא הרשעה, בנוסף למבחן או בלעדיו ...".

בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (להלן - "**הלכת כתב**") קבע בית המשפט העליון, כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים: סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים; על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. באותה פרשה נפסק, כי יש להימנע מהרשעה רק במקרים חריגים שבהם הצטברות הנסיבות הקשורות בנאשם ובעבירה שעבר מצדיקה שלא להטביע בנאשם אות קלון של פליליות.

בהמשך להלכת כתב פסק בית המשפט העליון, כי החלופה של הימנעות מהרשעה היא חריג בהתחשב בתכליות המשפט הפלילי. אולם רקמת החיים האנושיים מולידה מצבים שאינם מתאימים להחלת העיקרון העונשי המחייב הרשעה בעקבות הוכחת אשמה. המדובר במקרים חריגים ומיוחדים, שבהם נוצר פער בלתי נסבל בין עוצמת הפגיעה של הרשעה פלילית בנאשם לבין התועלת שתצמח לחברה ולאינטרס הציבורי מקיומה של הרשעה. עוד נקבע, כי בבוא בית המשפט לבחון את הנזק שעלול להיגרם לנאשם, יש להתייחס לנזק ממשי קונקרטי (ע"פ 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל** (31.12.07); ע"פ 5102/03 **מדינת ישראל נ' קליין** (4.9.09); רע"פ 9118/12 **פריגין נ' מדינת ישראל** (1.1.13); ע"פ 8528/12 **צפורה נ' מדינת ישראל** (3.3.13)).

לפי הפסיקה, עבירות אלימות אינן מתאימות, ככלל, להימנעות מהרשעה. תופעת האלימות היא תופעה נפוצה בחברתנו

ולא אחת עמד ביהמ"ש העליון על החומרה היתרה הגלומה בה ועל מדיניות הענישה הקשה המחויבת בגינה. בהתאם למדיניות ענישה זו לא נוטים ביהמ"ש בדרך כלל להימנע מהרשעתם של נאשמים שהואשמו בעבירות אלימות.

יחד עם זאת, אין המדובר בכלל החקוק בסלע. גם בעבירות אלימות ניתן להימנע מהרשעת הנאשם, מקום בו נסיבותיו האישיות המיוחדות של העבריין המצדיקות זאת: **"בסופו של יום, ניצבת השאלה בכל עוצמתה - האם, בנסיבות המיוחדות של הענין, השיקול האינדיבידואלי, על היבטיו השונים, גובר על השיקול הציבורי-מערכתי הכללי, באופן שהגם שהנאשם ביצע את העבירה בה הואשם, סובלת הנורמה החברתית הכללית את אי הרשעתו בדין"** (כב' השופטת א' פרוקצ'יה ע"פ 9893/06 **אסנת אלון לאופר נ' מדינת ישראל** פס' 11 לפסה"ד מיום 31/12/07 פורסם בנבו). **"הכלל המנחה הוא שיש לבחון כל מקרה לגופו. גם בעבירות חמורות יש ויחול החריג המצדיק הימנעו מהרשעה"** (כב' השופט ר' שפירא ע"פ 2181/07 **כרמלה בן יונה מ' מדינת ישראל** מיום 15/05/08 נבו).

למקרים בהם נמנע בית המשפט מהרשעה, ראו, למשל: ע"פ 9090/00 **שניידרמן נ' מדינת ישראל** (22.2.01) - הימנעות מהרשעה בעבירה קשירת קשר לביצוע פשע והחזקת נשק; רע"פ 658/01 **כהן ואח' נ' מדינת ישראל** (11.10.01) - הימנעות מהרשעה בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, קבלת דבר במרמה, מסירת ידיעה כוזבת ונסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות; ע"פ (מחוזי, ת"א) 70842/05 **ארליך נ' מדינת ישראל** (2.10.05) - הימנעות מהרשעה בעבירה של תקיפה; ת"פ (מחוזי, ירושלים) 2086/06 **מדינת ישראל נ' מימון** - הימנעות מהרשעה בעבירה של חבלה בנסיבות מחמירות (5.9.07); ע"פ (מחוזי, חיפה) 34307-12-10 **סובוטניק נ' מדינת ישראל** (7.4.11) - הימנעות מהרשעה בעבירה של מעשה מגונה בפומבי; ת"פ (שלום, ירושלים) 48049-05-10 **מדינת ישראל נ' גרום** - הימנעות מהרשעה בעבירה של תקיפה; ת"פ (שלום, ירושלים) 45844-03-13 **מדינת ישראל נ' אילוז** - הימנעות מהרשעה בעבירה של תקיפת קטין הגורמת חבלה חמורה).

ניתן לראות בפסיקה גם גמישות מסוימת בבחינת הוכחת נזק קונקרטי, בעבירות שונות (ראו, למשל: עפ"ג 21037-11-13 **אוהב ציון נ' מדינת ישראל** - ביטול הרשעה בעבירה של שהיה ללא היתר והפרעה לעובד ציבור; ת"פ (שלום-רחובות) 4397-12-16 **מדינת ישראל נ' פוקס**, ביטול הרשעה בעבירה של גניבה; ת"פ 47754-06-16 (שלום, פתח תקווה) **מדינת ישראל נ' סואעד** - ביטול הרשעה בעבירה של החזקת סכין; ת"פ (שלום, רחובות) 10853-06-15 **מדינת ישראל נ' בן חמו** - הימנעות מהרשעה בעבירות של הונאה בכרטיס חיוב וקבלת דבר במרמה; ת"פ (שלום, רחובות) 41976-10-15 **מדינת ישראל נ' הכרי**, ביטול הרשעה בעבירת גניבה).

ברוב המוחלט של המקרים המפורטים לעיל, דובר על נאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, אשר הודה במיוחס לו ובתי המשפט שמו דגש בפסיקתם על שיקולי השיקום והנזק הצפוי להיגרם לנאשם כתוצאה מהרשעתו (לרבות, בהליכי גיוסו לצה"ל, בלימודיו, ובחיינו ככלל). יוצאים מן הכלל, פסקי הדין בע"פ 70842/05, שם דובר על רופא, בת"פ 4849-05-10 שם הנאשם היה מורה וב - ת"פ 45844-03-13, שם, למד הנאשם לימודי אדריכלות. באלו האחרונים, לא דובר בנאשמים צעירים, אך בית המשפט התמקד בשאלת הנזק הקונקרטי הצפוי לנאשמים במסגרת עיסוקיהם בעקבות ההרשעה.

נסיבות המעשה והעושה שלפנינו:

באשר לנסיבות המקרה שלפניי, המדובר באירוע אלימות על רקע סכסוך דרכים, במהלכו הנאשם הכה באגרופיו את המתלונן וגרם לו לחבלות. נטען בהסכמה, כי אירוע התקיפה התרחש לאחר שהמתלונן יצא מרכבו ונגש אל הנאשם - באופן יזום - עת שהנאשם ואחיו התחלפו במקום הנהג. למתלונן נגרמו חבלות בשפתיים ובסנטר והוא נזקק לתפרים.

בבחינת הפסיקה הקיימת במקרים דומים, נראה כי קיימת אמירה ברורה של בתי המשפט השונים, בצורך להחמיר בענישה במקרים של אלימות בכלל, וקל וחומר זו המובילה לפציעת הקורבן. המלחמה בנגע חברתי זה, מוצאת לה ביטוי בהחמרת הענישה והטלת עונשי מאסר משמעותיים.

כלפי המתלונן במקרה זה שלפניי הופעלה אלימות ברף בינוני, והנזק אשר נגרם לו נמצא בהלימה ביחס לעוצמת האלימות.

באשר לנאשם שלפניי- עסקין בנאשם צעיר יחסית, כבן 29 שנים. הנאשם הודה במיוחס לו, נטל אחריות והביע בושה וחרטה על מעשיו, גם באוזני וגם לפני קצינת המבחן. בעניינו של הנאשם ניתן תסקיר חיובי ביותר, ממנו עולה כי הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי, שירת כמפקד לוחם בצבא וסיים שירות צבאי מלא. הנאשם התמייך בעברו לתפקיד בשב"כ וכעת עובד כמנהל פרויקטים בחברה קבלנית.

כמו כן, מתסקירי שירות המבחן ומחוות הדעת הקרימינולוגית שהוגשה ע"י הנאשם, עולה כי מזה תקופה ארוכה הנאשם מתמודד עם לחצים וחרדות, עד כדי מחשבות אובדניות. הנאשם פנה מספר פעמים לטיפול רגשי, אך חש שתרומו הייתה מוגבלת.

הנאשם השתתף בשלושה מפגשים בשירות המבחן והביע רצון לקיים תהליך גישור פוגע - נפגע וכן לעבור הליך טיפולי - שיקומי במסגרת צו מבחן.

לאחר שבחנתי את נסיבותיו הייחודיות של המקרה שלפניי בהתאם לאמות המידה הקבועות בהלכת כתב, החלטתי לא בלי היסוס, להימנע מהרשעתו של הנאשם, וזאת מהנימוקים שלהלן:

בכל הנוגע לסוג העבירה ונסיבות ביצועה - לא יכול להיות חולק כי עסקין בעבירה חמורה שכיעורה רב. עבירות האלימות, דוגמת המקרה שלפניי, חותרות תחת ערכים יסודיים בחברתנו, שעניינם הגנה על שלמות הגוף ועל תחושת הביטחון האישי. חומרה יתרה טמונה במעשי אלימות כאשר תוצאתם היא חבלה גופנית. במקרה דנן, נקט הנאשם באלימות כלפי המתלונן, וגרם לו לחבלות בשפתיים ובסנטר. מדובר באלימות שלא ניתן להקל ראש בחומרתה.

יחד עם זאת, מעשה-האלימות של הנאשם ותוצאותיו לא התרחשו בחלל ריק, והן נבעו במידה רבה מהתנהלותו של המתלונן, אשר יזם את המפגש עם הנאשם, פנים אל פנים, לאחר שהנאשם המשיך בנסיעה ועצר רק כדי להחליף את אחיו בנהיגה ברכב. עוד יצוין, כי הנאשם פעל לבדו, ללא תכנון מראש, ללא תחכום מיוחד, וללא הצטיידות באמצעי כלשהוא, והתקיפה לא בוצעה באמצעות חפץ כלשהו. נראה כי הייתה זו תגובה מיידית, ספונטנית ואמוציונאלית של

הנאשם לסיטואציה והטעונה בה היה.

בכל הנוגע לתנאי שעניינו פגיעה קונקרטית בשיקומו של הנאשם - כפי העולה מן התסקירים, הנאשם שלפני צעד במסלול חיים נורמטיבי. הוא שירת שירות צבאי מלא כחייל קרבי, ולאחר מכן התמין לשב"כ. עוד עולה, כי הנאשם נמצא בתחילת דרכו המקצועית, לאחר לימודי תואר בהנדסה, הוסמך הוא כמהנדס בנייה אזרחי, נרשם בפנקס המהנדסים והאדריכלים ע"י האגף לרישום ורישוי עיסוקים במשרד העבודה, ושולב בעבודה הגורמת לו לתחושת ערך עם פוטנציאל קידום והתפתחות.

כאמור, הנאשם עוסק כיום בחברה קבלנית כמהנדס אתר בניה, ושואף להשתלב בעבודה בתחום זה בעתיד. שירות המבחן התרשם כי הרשעת הנאשם בפלילים עלולה להוביל לפגיעה קונקרטית בעתידו המקצועי.

סעיף 16 לחוק המהנדסים והאדריכלים, קובע כי:

המועצה רשאית למנות ועדת אתיקה, מבין חבריה או מחוצה לה, שתחקור מקרה שהובא לידיעתה ובו נאשם רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים בהתנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע, בין שנקבעת בכללים לפי סעיף 15 ובין אם לאו, או שנתחייב בדין על עבירה שיש בה קלון או על עבירה לפי פרק י' לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, שקבע שר העבודה לענין זה באישור ועדת העבודה של הכנסת; ובלבד שתינתן הזדמנות לנאשם להשיב על האשמה ולהתגונן.

אם כן, בהתאם להוראות הסעיף לוועדת האתיקה מסור שיקול-דעת לנקוט באמצעים (לרבות התלייה, ביטול תעודה או ביטול רישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים), וזאת אם נאשם הרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים התנהג בצורה שאינה הולמת את כבוד המקצוע או שנתחייב בדין על עבירה "שיש בה קלון" (ראו גם: סעיף 19א לחוק המהנדסים והאדריכלים, המחייב בית-משפט שהרשיע אדריכל בעבירה פלילית, להמציא למועצת ההנדסה והאדריכלות באמצעות היועץ המשפטי לממשלה העתק מפסק-הדין).

נוכח הוראות חוק המהנדסים והאדריכלים עליהן עמדת, נראה כי הרשעה בדין עלולה להוביל את הנאשם, לידי שלילת רישונו כמהנדס בהתאם לשיקול דעתה של וועדת האתיקה. הרשעה אף עלולה לחסום בפני הנאשם אפשרויות תעסוקה עתידיות בתחום ההנדסה (למשל בגופים ציבוריים הדורשים סיווג בטחוני כתנאי להעסקה במסגרתם). הנה כי כן, הרשעה בדין, עלולה לחבל בהישגים ובדרך החיובית בה צועד הנאשם כעת.

התרשמותי היא, כי במקרה דנן, אין המדובר בחשש עתידי, ערטילאי ותיאורטי, אלא בנאשם צעיר אשר בונה את עתידו כעת, עובד במשרה קבועה אליה הגיע לאחר שנים של לימודים וקבלת רישיון, והרשעתו בדין תגרור עמה, באופן מיידי, הפסקת העסקתו כמהנדס בחברה הקבלנית בה עובד, קרי הפגיעה תהיה פגיעה **קונקרטית וממשית** בעיסוקו הנוכחי. לכן, ככל שההרשעה תותר על כנה יהיה בה כדי למנוע ממנו לחזור ולתפקד בתפקידו הנוכחי כמנהל פרויקט בחברה הקבלנית וזאת עפ"י למסמך שהועבר לעיוני מטעם מעסיקו.

בהתחשב במשקלם המצטבר של כל אלה, אני סבורה כי די באמור בכדי לקיים את דרישת קיומו של נזק קונקרטי הצפוי

לנאשם כתוצאה מהרשעתו.

הנאשם נעדר עבר פלילי, ומאז ביצוע העבירה הנדונה לא הסתבך בכל הסתבכות עבריינית נוספת.

בנוסף, הנאשם הודה מיד במעשיו, הביע חרטה עליהם ולקח אחריות על ביצועם. כל אלה מלמדים כי המעשה נשוא כתב-האישום אינו מאפיין את אורחות חייו של הנאשם, וכי אלו מהווים מעידה חד-פעמית שנבעה מהסיטואציה בה היה. בהתייחס לכך, אזכיר כי שירות המבחן שהינו הגורם המקצועי, ציין במפורש כי התרשם שהסיכון להישנות העבירה מצדו של הנאשם הינו נמוך, וזאת מטעמים שפורטו בתסקיר.

בסופה של דרך, ולאחר איזון בין מכלול השיקולים, אני סבורה כי על-אף שמדובר במקרה גבולי מבחינת סוג העבירה וחומרת תוצאותיה, הרי העדרם של תכנון מוקדם או הצטיידות באמצעי כלשהוא, ובמיוחד הרקע שקדם לביצוע המעשים והוביל אליהם, וכן שיקולי שיקום שהינם משמעותיים במקרה דנן, מטים את הכף לטובת העדפתו של האינטרס האישי-שיקומי על-פני יתר שיקולי הענישה. לפיכך, בנסיבותיו הייחודיות של מקרה זה, החלטתי להימנע מהרשעתו של הנאשם.

סוף דבר:

לאור נימוקי המפורטים לעיל, החלטתי להימנע מהרשעתו של הנאשם ולהסתפק בקביעה שהנאשם ביצע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין.

באשר לענישה, מצאתי כי היקף שעות השל"צ עליו המליץ שירות המבחן הינו מצומצם באופן יחסי ועל כן החלטתי להרחיבו, כמו כן, מצאתי כי יש להורות על תשלום פיצוי למתלונן.

בהתאם לכך, אני מוסיפה ומורה כדלקמן:

א. ניתן בזאת צו לביצוע 175 שעות שירות לתועלת הציבור. הצו יבוצע בהתאם לתכנית שירות המבחן, שתוגש בתוך 30 ימים מהיום.

הנאשם מזהר, כי במידה ולא יעמוד בדרישות שירות המבחן בביצוע עבודות שהשל"צ יוכל בית המשפט לשוב ולדון אותו מחדש.

ב. הנאשם ישלם פיצוי כספי למתלונן, בסך של 1750 ₪. הפיצוי ישולם בתוך 30 ימים מהיום.

ג. הנני מטילה על הנאשם צו מבחן וזאת למשך שנה מהיום.
במסגרת צו המבחן ישולב הנאשם בכל הליך טיפולי ששירות המבחן ימצא לשלבו.
הנאשם מוזהר כי אם לא ימולאו תנאי הצו במלואם, ניתן יהיה להפקיעו ולגזור דינו מחדש.

מזכירות בית המשפט תשלח פרוטוקול הדיון לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ז' סיוון תשע"ט, 10 יוני 2019, במעמד הצדדים.